

Ennakkoäänten ja kirjeäänten laskenta aluevaaleissa 2025

Keskusvaalilautakunta 13.04.2025 § 33
572/00.00.00/2024

Valmistelija vs. hallintopäällikkö Riku Hevonkorpi

Vaalilain (714/1998) 86 §:n mukaan vaalikuorissa olevien ennakkoäänestyksessä ja kirjeäänestyksessä annettujen äänestyslippujen laskenta voidaan aloittaa vaalipäivänä aikaisintaan kello 10.

Oikeusministeriön vaaliohjeen ”Nro 1: Kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävät” mukaan vaalikuorten leikkaaminen auki voidaan tarvittaessa aloittaa keskusvaalilautakunnan toimesta tai valvonnassa valmistavana toimenpiteenä jo ennen varsinaisen kokouksen alkua klo 10. Ohjeistuksen mukaan äänestyslippuja ei kuitenkaan voi vielä tuolloin ottaa ulos vaalikuorista.

Keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, ettei mitään laskennan tietoja välity laskentatilan ulkopuolelle ennen vaalihuoneistojen sulkeutumista klo 20. Oikeusministeriön vaaliohjeen mukaan tämä käytännössä tarkoittaa muun muassa sitä, että keskusvaalilautakunta ja laskentahenkilöstö eivät saa poistua laskentatilasta ennen kello 20 tai käyttää kännyköitään laskennan aikana.

Oikeusministeriön vaaliohjeen mukaan keskusvaalilautakunnan tulee pyrkiä laskemaan molempien vaalien ennakkoäännet klo 20 mennessä. Jos tämä ei ole mahdollista, laskentaa jatketaan klo 20 jälkeen normaalisti.

Oikeusministeriön vaaliohjeen mukaan keskusvaalilautakunta voi harkintansa mukaan laskea aluevaalien ja kuntavaalien äänestyslippuja samanaikaisesti tai ensin aluevaalien liput ja sitten kuntavaalien liput.

Ennakkoäännet lasketaan äänestysalueittain sekä kuntavaaleissa että aluevaaleissa.

Vaalilain 86 §:n mukaan laskennassa mitättömät äänestysliput erotetaan eri ryhmäksi. Muut äänestysliput jaotellaan siten, että kunkin ehdokkaan hyväksi annetut liput ovat omana ryhmänään. Kussakin ryhmässä olevien äänestyslippujen lukumäärä lasketaan.

Vaalilain 86 §:n mukaan ennakkoäänestyksen ja kirjeäänestyksen yhdistetty tulos lasketaan kunnan kultakin äänestysalueelta erikseen, lukuun ottamatta vaalilain 82 §:ssä tarkoitettuja tapauksia.

Äänestyslipun mitättömyysperusteet on säädetty vaalilain 85 §:ssä:

Äänestyslippu on mitätön, jos:

- 1) vaalikuoreessa on useampi tai muutakin kuin yksi äänestyslippu;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
- 3) äänestyslippuna on käytetty muuta kuin oikeusministeriön painattamaa äänestyslippua;

- 4) äänestyslippua ei ole leimattu;
- 5) ehdokkaan numero on merkitty siten, ettei selvästi ilmene, ketä ehdokasta se tarkoittaa;
- 6) äänestyslippuun on kirjoitettu äänestäjän nimi tai erityinen tuntomerkki taikka siihen on tehty muunlainen asiaton merkintä; taikka
- 7) äänestyslipulla on eduskuntavaaleissa äänestetty ehdokasta, joka on asetettu ehdokkaaksi kahdessa tai useammassa vaalipiirissä.

Vaalilain 85 §:n mukaan asiattomana ei pidetä äänestyslippuun tehtyä merkintää, joka ainoastaan selventää, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää.

Vaalilain 86 §:n mukaan ennakkoäänten ja kirjeäänten laskennan tuloksesta tiedotetaan vaalihuoneistojen sulkeutumisen jälkeen oikeusministeriön määräämällä tavalla. Oikeusministeriön vaaliohjeen mukaan keskusvaalilautakunnan tulee tallentaa ennakkoäänestyksen tulos laskentajärjestelmään sitä mukaa, kun se valmistuu. Tavoitteena on, että kunnan koko tulos kunta- ja aluevaaleissa on tallennettu klo 20 mennessä. Jos tähän ei kuitenkaan päästä, niin ennakkoäänten laskentaa ja tallennusta jatketaan rauhassa klo 20 jälkeen.

Lisätietoja: vs. hallintopäällikkö Riku Hevonkorpi, puh. 041 731 0412.

Esittelijä	Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan esittelystä
Päätösehdotus	Keskusvaalilautakunta päättää 1. laskea aluevaaleissa 2025 annetut ennakkoäännet vaalilaissa tarkoitetulla tavalla 2. tallentaa ennakkoäänestyksen tuloksen laskentajärjestelmään aluevaalien osalta.
Päätös	Päätösehdotuksen mukaisesti.